

יד ושם

המשרד לאזרחים ותיקים

"לדורות"

סיפוריהם של ניצולי השואה החיים בישראל שאלון לרישום קורות ניצולת השואה

איסוף סיפוריהם של ניצולי השואה הוא אחד המרכיבים החשובים ביותר בשימור הזיכרון ובהנחלתו לדורות הבאים. לכן, המידע על קורותיהם של הניצולים חיוני מאוד לחוקרים ולבני הדורות הבאים. בעזרת מידע זה אפשר יהיה להכיר את הסיפורים הפרטיים המרכיבים את התמונה הרחבה של תקופת השואה. לסיפור האישי שלכם יש חשיבות לאומית, מחקרית וחינוכית. אוסף הסיפורים יעלה לאתר אינטרנט מיוחד שכתובתו www.ledorot.gov.il

שם משפחה ושם פרטי כיום

שם פרטי: שם פרטי: חדוה	שם משפחה: כץ
------------------------------	-----------------

פרטים אישיים לפני השואה ובתקופתה

יש לרשום שמות ומקומות באותיות בדפוס (גם בלועזית) במקומות המסומנים

שם משפחה לפני המלחמה או בתקופתה:		בלועזית HERMAN
שם פרטי לפני המלחמה או בתקופתה:		בלועזית YEHUDIT
תאריך לידה: 23.11.1935	מין: ז / נ	עיר לידה: מאקו
ארץ לידה: הונגריה		בלועזית MAKO
שם פרטי ושם נעורים של האם: זהבה		שם פרטי של האב: מאיר
ארץ המגורים: הונגריה		בלועזית BUDAPEST
מקום מגורים קבוע לפני המלחמה:		השכלה/תואר אקדמי לפני המלחמה: (יסודי, תיכון, אוניברסיטה)
מקצוע לפני המלחמה:		מקומות מגורים בתקופת המלחמה (ישוב, מחוז, ארץ): בודפשט, הונגריה
חבר בארגון או בתנועה:		במידה והיית בגטו, ציין את שמו
		במידה והיית במחנה עבודה או מחנה ריכוז, ציין את שמו: בודפשט
מקום השחרור:		מקום השחרור:
תאריך השחרור:		במידה והיית במחנה עקורים, ציין את שמו
לאן עברת/חזרת לאחר השחרור (ציין מקום)?		מקומות/מחנות בדרך לארץ: וינה, זלצבורג, אינסברוק, מראן, מילאנו, נאפולי
שם האנייה (אם עלה בדרך הים): טרנסילבניה		שנת עליה: 1947

יד ושם

המשרד לאזרחים ותיקים

<p align="center">אנא ספרי/י על קורותיך לפני המלחמה</p> <p>(ציוני דרך: משפחה, סביבה, ילדות ולימודים, עבודה, חברות בארגון): נא לכתוב בגוף ראשון</p>
<p>נולדתי בנובמבר 1935 בעיר מאקו שבהונגריה, הצעירה מבין שני ילדים. בהיותי בת שנה עברו הוריי להתגורר בבודפשט בשל בעיה בריאותית ממנה סבלתי. אבי היה סוחר עצים ולאמי היה סלון לתפירת בגדי ילדים. אחי מבוגר ממני בשנתיים. למדתי בכיתה א' בבית הספר היהודי בעיר, גרנו ברובע חמש בעיר בבניין של בית הכנסת הניאולוגי.</p>
<p align="center">נא ספרי/י על קורותיך בזמן המלחמה</p> <p>(ציוני דרך: מעצר וגירוש, גטאות, מחנות וצעדות מוות, במסתור או בזהות בדויה ושם בדוי, פעילות ותפקידים ביודנראט/תנועות נוער/מחתרת/פרטיזנים, השתתפות בבריחה/התנגדות/לחימה, האם אדם/ארגון יהודי/לא יהודי סייע באופן משמעותי להצלתך; בריחה/הגירה בכפייה, פינוי/אוווקאציה למרכז ברית המועצות):</p>
<p>בשנת 1942 נלקח אבי למחנות כפייה על ידי ההונגרים, הוא נלקח לעבוד ברוסייה. לימים נודע לנו על ידי יד ושם כי הוא נרצח בינואר 1943 ונקבר בקבר אחים עם עוד 93 בני אדם באיירה טולוסה שבאוקראינה. במרץ 1944 נכנסו הגרמנים לבודפשט ומיד החלו הגזירות כנגד היהודים. נאלצנו לוותר על עוזרת הבית, ענדנו טלאי צהוב ונאסר עלינו להאזין לרדיו וללכת לבית הספר. היה עוצר בכל יום החל משעות הערב ועד הבוקר שלמחרת. נשארו בביתנו, הוא סומן כבית בו מתגוררים יהודים. בהמשך הסתתרתי במשך כשבועיים בביתה של גויה בכפר סמוך תחת זהות בדויה. הייתי עדה לגירוש היהודים מאותו הכפר, אני זוכרת שראיתי אותם הולכים בשורה ושאר תושבי הכפר מסתכלים עליהם. חששתי שעלו על זהותי הבדויה וחזרתי הביתה. באוקטובר, לאחר פטירתו של מיקלוש הורטי, חשבנו שיחול שיפור במצבנו אלך זה לא קרה. במקומו עלה לשלטון סלושי שהיה נאצי מובהק. הוא החל להוציא יהודים מתוך הגטו ומהבתים המסומנים ולחסל אותם ליד הנהר. אחי ואני הועברנו למחנה יתומים שבגטו ואמי נכנסה ל"בית זכוכית", זה היה בית מוגן השייך לשגרירות השוויצרית. השגריר השוויצרי, קרל לוץ, הציל יהודים רבים. אמי עסקה בזיוף תעודות חסות והפצתם, היא זיפה גם לנו תעודות ושלחה לנו אותם, כך התאחדנו בבית הזכוכית ושם שהינו עד לשחרור.</p>
<p align="center">אנא ספרי/י על קורותיך מתום המלחמה ועד עלייתך לארץ</p> <p>(ציוני דרך: השחרור וחזרה הביתה, חיים אחרי המלחמה, בריחה, העפלה/ עליה):</p>
<p>עם תום המלחמה חזרנו הביתה. המתנו לשווא לשובו של אבי. באוגוסט 1946 אחי, אמי ואני עזבנו את הונגריה והתחלנו את מסענו לארץ ישראל. הצטרפנו לקבוצת מעפילים בהנהגתם של "אנשי הבריחה" שהיו קיבוצניקים מהשומר הצעיר. מבודפשט עברנו לוינה, שם לזלצבורג, שם שהינו למשך מספר שבועות והמשכנו לאינסברוק. מאינסברוק המשכנו דרומה וחצינו את גבול איטליה ברגל. אחרי לילה שלם של הליכה הגענו לעיר מראן שבה חיכו לנו אנשי הבריחה. הם נתנו לנו לחמניות חומות ושוקו, לעולם לא אשכח את טעמם. ממראן המשכנו למילאנו, התגוררנו בבית ספר בעיר ולאחר מכן עברנו לכפר שקיבל את כינויו "קיבוץ אביאטה", שם למדנו עברית. בינתיים, בארץ ישראל, נודע לאחיה של אמי שניצלנו. הם ארגנו לנו תעודות מזויפות המעידות על אמי כילידת הארץ שנקלעת בטעות בהונגריה בזמן המלחמה ועל כן זכותה לעלות ארצה. על סמך תעודות אלה קבלנו אישור עלייה. נסענו ממילאנו לנאפולי והגענו באוניית טרנסילבניה לארץ ישראל.</p>
<p align="center">נא ספרי/י על חיךך בארץ</p> <p>(ציוני דרך: לימודים/ תעסוקה, שירות צבאי, פעילות ציבורית או תרבותית, משפחה/ דורות המשך וכו'):</p>
<p>הגענו לחיפה לאח של אמי. לאחר מכן עברנו לאחיה שהתגוררו בתל-אביב. נקלטנו על ידי משפחתה של אמי בחמימות. אחי ואני נרשמנו לבית הספר "תלפיות" והצטרפתי לתנועת "בני עקיבא". הייתי מאוד פעילה בתנועה ועסקתי בהדרכה. במסגרת השירות הלאומי עבדתי כמורה בבית הספר עין העמק בצפון. בשנת 1959 נישאתי ועברתי להתגורר עם בעלי בבני ברק. לאחר תקופה קצרה עברנו לפתח-תקווה בה אנו גרים עד היום. עבדתי במספר מקומות כמורה ובעלי היה איש אקדמיה בעל תואר דוקטור לפיזיקה. יש לנו שני ילדים, עשרה נכדים ושישה נינים.</p> <p align="right">ראיון: אופיר אסא פתח תקוה. יולי 2012 עריכה: עדי מלכא</p>